

Experți internaționali: Federația Rusă trebuie trasă la răspundere pentru încălcare drepturilor omului în teritoriile ocupate din Moldova, Ucraina și Georgia

Impunitatea este motorul mașinii criminale de război în Ucraina și este cea mai gravă problemă care stă la baza situației îngrijorătoare a drepturilor omului în teritoriile temporar necontrolate a țărilor candidate și potențial candidate de aderarea la Uniunea Europeană.

De această părere sunt mai mulți experți, apărători ai drepturilor omului, din Republica Moldova, Ucraina și Georgia,

care au abordat situația drepturilor omului în teritoriile ocupate ale celor trei state, în cadrul unei conferințe internaționale, organizată de Asociația Promo-LEX.

„Situația din regiunea transnistreană în ultimii 20 de ani a fost foarte complicată. Noile circumstanțe în care se află Republica Moldova ne permit să sperăm că această problemă, într-un final, va fi rezolvată pașnic, iar, din punctul meu de vedere, pașnic înseamnă implicarea cetățenilor și locuitorilor din stânga Nistrului în aceste procese. Fără informarea și implicarea plenară a acestor oameni, va fi foarte complicat, foarte dificil. Iar pentru acest lucru avem nevoie de drepturile omului. Avem nevoie de instrumente eficiente de apărare și de promovare a drepturilor omului în acest teritoriu”, a afirmat Ion Manole, Directorul Executiv al Asociației Promo-LEX.

„Nu există proprietate privată asupra acestui teritoriu și nimeni din cei care controlează de facto acest teritoriu nu ar avea dreptul să îngreueze libera circulație a oamenilor și mai ales a experților, a oficialilor, a jurnaliștilor, apărătorilor drepturilor omului sau juriștilor... Cred că este foarte important să ne mișcăm în această direcție. Sperăm că într-un final, începând cu 2023 lucrurile se vor mișca în această direcție”, a mai menționat Ion Manole.

Situația drepturilor omului din teritoriile ocupate ale Moldovei, Ucrainei și Georgiei este diferită, fiecare cu specificul său, dar sursa problemelor este comună: politica Federației Ruse, a sugerat E.S. Marko Șevcenko, Ambasador Extraordinar și Plenipotențiar al Ucrainei în Republica Moldova.

„Federația Rusă este cuvântul cheie comun pentru teritoriile temporar ocupate din cele trei state. Situația îngrijorătoare a drepturilor omului are la baza politica Federației Ruse față de aceste teritorii controlate de militarii săi. Anume impunitatea care a avut loc și în Georgia, și în regiunea

transnistreană a Republicii Moldova stă la baza continuării acestor crime, atrocități, încălcări a drepturilor omului în Ucraina, care, în masă, se transformă în crime împotriva umanității, în crime de război. Numai prin efortul de reinstalarea a dreptății putem pune capăt la toate aceste atrocități”, a menționat Ambasadorul.

Cu referire la situația din regiunea transnistreană, experții Promo-LEX au menționat că cea mai recentă piedică în calea apărării drepturilor și libertăților fundamentale ale omului a fost interdicția de a depune plângeri și sesizări la instituțiile naționale și internaționale. Suplimentar, persoanele incomode sau cele care promovează și formulează idei ce contrazic propaganda sau mesajele administrației de facto sunt imediat trecute prin procedurile sistemului represiv, lipsit de legitimitate și de garanții elementare.

Viceprim-ministrul pentru Reintegrare al Republicii Moldova, Oleg Serebrian a menționat că subiectul drepturilor omului nu este în nici un caz unul în care Biroul pentru reintegrare se poate lăuda cu foarte multe lucruri. „Un teritoriu necontrolat pune întotdeauna mai multe probleme în fața autorităților pentru că capacitatea noastră de intervenție este limitată. Sigur că, în prezent, lucrurile s-au schimbat, odată cu declanșarea agresiunii ruse împotriva Ucrainei, avem mai multe pârgii de influență asupra regiunii transnistrene însă oricum avem posibilități încă destul de limitate pentru a interveni în acest sens în regiunea transnistreană. De fapt, problema cheie, prima problemă care trebuie soluționată, în dosarul drepturilor omului este problema liberii circulații a oamenilor, presei, societății civile, reprezentanților statului R. Moldova în raioanele din stânga Nistrului”, a declarat Oleg Serebrian.

În cadrul evenimentului au fost puse în discuție eforturile societății civile din Moldova, Ucraina și Georgia de a pune capăt impunității și de a facilita accesul victimelor încălcărilor drepturilor omului la remedii naționale, precum

și modalitate de aplicare a mecanismelor internaționale de apărare a drepturilor omului în teritoriile ocupate din Moldova, Ucraina și Georgia.

„Doar prin documentare și analiza de probe putem observa atrocitățile comise de agresor și opri impunitatea. Prin cooperare internațională și prin implicarea instituțiilor internaționale de profil, putem asigura respectarea drepturilor omului în teritoriile ocupate”, a menționat Maryna Slobodyanuk, Șefa Departamentului de Investigații, Truth Hounds (Ucraina).

Participanții au făcut apel către partenerii externi cu privire la necesitatea asigurării accesului pentru apărătorii drepturilor omului în teritoriile ocupate din Moldova, Ucraina și Georgia, investigarea crimelor de război și sancționarea persoanelor responsabile de comiterea atrocităților și violarea drepturilor omului în aceste teritorii, subliniind rolul pe care îl are Uniunea Europeană, de rând cu alți parteneri în procesul de promovarea și apărarea drepturilor omului în teritoriile ocupate ale celor trei state.

Evenimentul este organizat de Asociația Promo-LEX, în parteneriat cu Biroul politici de reintegrare, în cadrul proiectelor „Promovarea respectării drepturilor omului în Republica Moldova, inclusiv în regiunea transnistreană” și „Promovarea respectării drepturilor omului în regiunea transnistreană a Republicii Moldova”, cu suportul financiar oferit de Fundația Soros Moldova și cofinanțat de National Endowment for Democracy (NED).